

Komparace textů běžných zaříkáadel v širším evropském kontextu ukázala, že tyto drobné staročeské literární útvary mají latinské protějšky, respektive analogie v řadě jazyků středověké společnosti. Je tedy více než pravděpodobné, že zmiňované verbální formule výslednou podobu získaly pod vlivem církevní inspirace a distribuovány byly mj. právě za asistence kléru.

Ve světle moderní medicíny se víra v lístky s ochrannými nápisy může jevit jako iracionální a pověrečná. V lidové kultuře středověku však byla tato praxe vnímána jako racionální. Církev ji za pověrečnou označovala spíše z hlediska pochybné formy, nikoliv pro vlastní důvěru v moc nadpřirozených sil. Zásah světce ve prospěch petenta byl vnímán jako reálný, stejně jako vliv divotvorné moci drahého kamene či působení odvaru z léčivých bylin. Na základě rozboru rituálů translace nemoci a sémanticko-funkčního rozboru verbálních formulí můžeme konstatovat, že jak rituály, tak zaříkáadla disponují vnitřní logikou, opírající se o sympatetické principy.